

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

POZIOM PODSTAWOWY

FORMUŁA DO 2014

(„STARA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MWO-P1

MAJ 2019

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–4)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: instytucje demokracji, uczestnictwo obywateli w życiu politycznym (I.5 / I.8).

Schemat punktowania

- 4 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
- 3 p. – poprawne podanie nazw z trzech wierszy z pierwszej kolumny tabeli lub poprawne podanie nazw z dwóch wierszy z pierwszej kolumny tabeli oraz wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi w drugiej kolumnie tabeli.
- 2 p. – poprawne podanie nazw z dwóch wierszy z pierwszej kolumny tabeli lub poprawne podanie nazwy z pierwszej kolumny tabeli oraz wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi w drugiej kolumnie tabeli.
- 1 p. – poprawne podanie nazwy z jednego wiersza z pierwszej kolumny tabeli lub wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi w drugiej kolumnie tabeli.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1. referendum, tak
- 2. inicjatywa ludowa / obywatelska inicjatywa ustawodawcza, tak
- 3. weto ludowe, nie

Zadanie 2. (0–6)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres z danymi z badań opinii publicznej oraz wynikami wyborów (II.2).
	Wiadomości: procedury demokracji, partie polityczne, wybory organów władzy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.5 / I.6 / I.7).

2.1.

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Prawo i Sprawiedliwość
Platforma Obywatelska (Rzeczypospolitej Polskiej)
Nowoczesna (pl.) (Ryszarda Petru)

2.2.

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – tak

Uzasadnienie – Partia otrzymuje subwencję z budżetu państwa, jeśli jej wynik wyborczy przekroczył 3%, a na wykresie najsłabszy wynik wyborczy to 3,62%.

2.3.**Schemat punktowania**

1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.

0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Partia Razem

Zadanie 3. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – teksty filozofów politycznych (II.2).
	Wiadomości: instytucje polityczne w doktrynach, zasady demokracji (I.5 / I.6).

Schemat punktowania

2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Podobieństwo – Republika faktycznie oznacza rządy wybranych reprezentantów (demokrację przedstawicielską).

Różnica – W tekście 1. republika to forma rządów polegająca na reprezentacji, a w tekście 2. nie jest to forma rządów, tylko wskazanie na cel rządów, jakim jest realizacja dobra wspólnego.

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: procedury demokracji, partie polityczne (I.5 / I.6).

Schemat punktowania

2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.

1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.

0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – nie

Uzasadnienie – Celem służb ma być bezpieczeństwo prezydenta i prześladowanie opozycji, a nie – pełna inwigilacja całego społeczeństwa. Poza tym polityka traktowana jest jako zadanie prezydenta, nie ma wzmianek o znaczącej mobilizacji politycznej ludności.

Zadanie 5. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – przepisy prawne; czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.8).
	Wiadomości: procedury demokracji, uczestnictwo obywateli w życiu politycznym (I.5 / I.8).

Schemat punktowania

- 3 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1.1) 21
 1.2) 30
 1.3) 35

Zadanie 6. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – przepisy prawne; czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.8).
	Wiadomości: organy władzy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

6.1.**Schemat punktowania**

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- Prezydent RP miał wówczas możliwość wydawania dekretów (mających moc ustawy, art. 57.2), teraz takiej możliwości nie ma (rozporządzenia z mocą ustawy są warunkowe i podlegają zatwierdzeniu).
 – Tzw. weto Prezydenta RP wobec ustawy mogło być odrzucone większością ustawowej liczby posłów i senatorów (art. 54.3), obecnie weto może być odrzucone przez Sejm RP większością 3/5 głosów.

6.2.**Schemat punktowania**

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

kontrolna

Zadanie 7. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – ogłoszenie z biuletynu informacji publicznej (II.2).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, uwarunkowania rynku pracy (I.12 / I.17).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
 2. F
 3. P

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Organy samorządu terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

pierwszy wiersz – sejmik województwa
 drugi wiersz – zarząd województwa

Zadanie 9. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: nadzór samorządu terytorialnego i sądownictwo administracyjne w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7 / I.10).

9.1.**Schemat punktowania**

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A.

9.2.**Schemat punktowania**

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 10. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – przepisy prawne, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: organy ochrony prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7 / I.10).

Schemat punktowania

- 4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. Trybunał Konstytucyjny
2. Najwyższa Izba Kontroli
3. Rzecznik Praw Obywatelskich
4. Narodowy Bank Polski

Zadanie 11. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – orzeczenie sądowe (II.2).
	Wiadomości: sądy w Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel wobec prawa (I.10 / I.12).

11.1.**Schemat punktowania**

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

D.

11.2.**Schemat punktowania**

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

pierwsza luka – Sądzie Okręgowym (w Katowicach)
 druga luka – Sąd Apelacyjny (w Katowicach)

Zadanie 12. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Źródła prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.9).
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Dziedziny prawa (I.9).
--------------------------	------------------------

Schemat punktowania

- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

A., C.

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – przepisy prawne, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa (I.12).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozstrzygnięcie – tak

Uzasadnienie – W chwili popełnienia przestępstwa Jan K. miał ukończone 16 lat (a zatem nie miał 17, ale miał co najmniej 15) i dopuścił się zbrodni ze szczególnym okrucieństwem, a zastosowane wcześniej środki poprawcze okazały się bezskuteczne.

Zadanie 15. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – przepisy prawne, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, prawa człowieka (I.11 / I.12).

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. wolność osobista
2. prawo własności
3. wolność słowa

Zadanie 16. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – schemat struktury instytucjonalnej (II.2).
	Wiadomości: organizacje i instytucje międzynarodowe (I.15).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Rada Bezpieczeństwa
B. Zgromadzenie Ogólne

Zadanie 17. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opis ze strony rządowej (II.2).
	Wiadomości: dziedziny prawa i sądy w Rzeczypospolitej Polskiej, obywatel wobec prawa (I.9 / I.10 / I.12).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 18. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – tekst popularnonaukowy, lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.2 / II.4).
	Wiadomości: Polska w Europie, organizacje międzynarodowe, prawa człowieka (I.11 / I.13 / I.15).

Schemat punktowania

- 4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Rada Europy
B. Europejski Trybunał Praw Człowieka
C. Strasburgu
D. Lecha Wałęsy

Zadanie 19. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – fotografie i noty biograficzne, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: Polska w Europie, instytucje Unii Europejskiej (I.13 / I.14).

Schemat punktowania

- 4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

pierwsza kolumna – Jerzy Buzek, Parlament (Europejski)

druga kolumna – Donald Tusk, Rada Europejska

Zadanie 20. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Europy (II.2).
	Wiadomości: funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.14).

Schemat punktowania

- 3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
- 2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli lub jednego wiersza i dwóch nazw z pierwszej kolumny tabeli.
- 1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli lub dwóch nazw z pierwszej kolumny tabeli.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

pierwszy wiersz – Chorwacja, 2

drugi wiersz – Słowenia, 1

trzeci wiersz – Austria, 4

Zadanie 21. (0–5)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Unii Europejskiej (II.2).
	Wiadomości: stosunki międzynarodowe, migracje w Unii Europejskiej (I.14 / I.15).

21.1.**Schemat punktowania**

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1. P
- 2. F
- 3. F

21.2.

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

- przyczyna polityczna – Utworzenie strefy Schengen, rozszerzenie UE w XXI wieku.
- przyczyna społeczno-ekonomiczna – Wyższe zarobki w państwach „starej Unii”.

Zadanie 22. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – mapy polityczne Bliskiego Wschodu (II.2).
	Wiadomości: stosunki międzynarodowe, konflikty międzynarodowe (I.15 / I.16).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
- 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. P
3. F

Zadanie 23. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – wykres z wynikami badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: Polska w Europie, kultura polityczna społeczeństwa polskiego (I.6 / I.13).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (tendencji i danych).
- 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
- 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

W latach 2005–2016 akceptacja stałej obecności wojsk innych państw NATO na terytorium Polski miała tendencję stale rosnącą – z 33% w 2005 r. poprzez 57% w 2014 r. do 65% w 2016 r.

Zadanie 24. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: prawidłowości życia społecznego (I.1).

Schemat punktowania

- 1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

C.

Zadanie 25. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy, rozpoznawanie problemów społecznych (II.2 / II.6).
	Wiadomości: instytucje życia społecznego, problemy współczesnego świata (I.1 / I.16).

Schemat punktowania

- 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Argument – Spędzanie czasu w sieci powoduje jego mniejszą ilość na spotkania w rzeczywistości.

Kontrargument – Dzięki portalom społecznościowym, mailom itp. możemy utrzymywać wiele kontaktów, co bez internetu byłoby utrudnione.

Zadanie 26. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – rysunek satyryczny, rozpoznawanie problemów społecznych (II.2 / II.6).
	Wiadomości: instytucje życia społecznego, problemy współczesnego świata (I.1 / I.16).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Na rysunku zilustrowano problem braku wiarygodności mediów, kreacji przez nie rzeczywistości.

Zadanie 27. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny, rozpoznawanie skutków wydarzeń, odróżnianie faktów od opinii (II.2 / II.3 / II.5).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

27.1.**Schemat punktowania**

- 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

2., 4.

27.2.**Schemat punktowania**

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Rozwiązanie PGR-ów spowodowało biedę klasy robotników rolnych, a chłopstwo jest klasą wyodrębnioną na zasadzie posiadania własnego gospodarstwa rolnego.

Zadanie 28. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tabela z danymi statystycznymi (II.2).
	Wiadomości: struktura etniczna społeczeństwa polskiego, kwestie narodowościowe (I.2 / I.3).

Schemat punktowania

- 2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

pierwsza luka – kaszubska
 druga luka – romska

Zadanie 29. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – wykres z danymi statystycznymi (II.2).
	Wiadomości: mobilność społeczeństwa polskiego (I.2).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
 2. P
 3. F

Zadanie 30. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z wynikami badań opinii publicznej (II.2 / II.6).
	Wiadomości: postawy społeczeństwa polskiego (I.2 / I.6).

Schemat punktowania

- 3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

1. P
2. F
3. P

Zadanie 31. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Schemat punktowania

- 1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Sytuacja miast Europy Zachodniej jest bardziej korzystna niż miast w Polsce.

Zadanie 32. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – wykresy z wynikami badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: postawy społeczeństwa polskiego, problemy społeczeństwa polskiego (I.2 / I.6).

Schemat punktowania

- 3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
 2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
 1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
 0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- A. Poznań
 B. dobrostanu psychicznego
 C. 0,68

Zadanie 33. (0–15)

Temat: Odwołując się do materiałów źródłowych z zadań 29–32, scharakteryzuj stan polskich miast w aspekcie społecznym i gospodarczym oraz przedstaw czynniki, które mogą stanowić szanse i zagrożenia dla ich rozwoju.

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej ocenę procesów społecznych (III.1 / III.5).
	Korzystanie z informacji: dokonywanie selekcji faktów, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym, rozpoznawanie problemów społecznych, wskazanie przyczyn i skutków procesów społecznych (II.1 / II.2 / II.5 / II.6).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Kryteria oceniania**Charakterystyka stanu polskich miast w aspekcie społecznym i gospodarczym (0–7)**

– w aspekcie społecznym, np.: migracja ludności do dużych ośrodków miejskich (zwłaszcza do Warszawy); tworzenie się osiedli zamkniętych; osłabienie więzi międzyludzkich (rodzinnych, sąsiedzkich, towarzyskich); wyludnianie się małych miasteczek;

– w aspekcie gospodarczym, np.: upadek znaczenia byłych miast wojewódzkich; problemy związane z infrastrukturą; niespójność programów rozwojowych; brak środków budżetowych i zadłużenie.

- 7 p. – za pełną charakterystykę dwóch aspektów lub za pełną charakterystykę jednego aspektu i znaczącą jednego aspektu.
- 6 p. – za znaczącą charakterystykę dwóch aspektów lub za pełną charakterystykę jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
- 5 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu lub za znaczącą charakterystykę jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
- 4 p. – za pełną charakterystykę jednego aspektu lub za znaczącą charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu, lub za niepełną charakterystykę dwóch aspektów.
- 3 p. – za znaczącą charakterystykę jednego aspektu lub za niepełną charakterystykę jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 2 p. – za niepełną charakterystykę jednego aspektu lub za zasygnalizowanie dwóch aspektów.
- 1 p. – za zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wskazanie szans i zagrożeń dla przyszłości polskich miast (0–6)

– szanse, np.: rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach programu Mieszkanie+ / działalność TBS-ów; upowszechnienie telepracy / brak konieczności dojazdów do pracy do dużych ośrodków miejskich; budowa parków technologicznych na obrzeżach wielkich miast / rozwój przemysłów kreatywnych; rewitalizacja terenów zielonych / budowa zapleczy rekreacyjno-wypoczynkowych dla mieszkańców; zwiększanie zaangażowania mieszkańców / budżety obywatelskie;

– zagrożenia, np.: centra dużych miast utracą swoje dotychczasowe znaczenie / staną się wyłącznie atrakcją turystyczną; małe miasta staną się sypialniami wielkich ośrodków / zmniejszenie kulturowej i gospodarczej roli mniejszych miast; wyludnienie się miast / boom na budownictwo mieszkalne na obszarach wiejskich; upolitycznienie urzędów / niekompetencja urzędników / bariery biurokratyczne; zwiększenie przestępczości.

- 6 p. – za pełną realizację dwóch aspektów.
- 5 p. – za pełną realizację jednego aspektu i niepełną jednego aspektu.
- 4 p. – za pełną realizację jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu lub za niepełną realizację dwóch aspektów.
- 3 p. – za pełną realizację jednego aspektu lub za niepełną realizację jednego aspektu i zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 2 p. – za niepełną realizację jednego aspektu lub za zasygnalizowanie dwóch aspektów.
- 1 p. – za zasygnalizowanie jednego aspektu.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)

- 1 p. – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)

- 1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
- 0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.